

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

GYMNÁZIUM TÝN NAD VLTAVOU

Autor: Mgr. Lukáš Boček

Datum: 13.1.2013

Ročník: kvinta

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Tematický okruh: Literární komunikace

Téma: Literatura doby husitské - úvod

Klíčová slova: Středověká literatura, doba husitská, husité, satira, kronika, Jan Hus, duchovní píseň, kázání

Anotace: Prezentace si dává za cíl seznámit žáky s historickými okolnostmi doby husitských výbojů, které jsou nezbytné pro pochopení souvislostí spjatých s literaturou v této době. Součástí prezentace je diskuze a opakování.

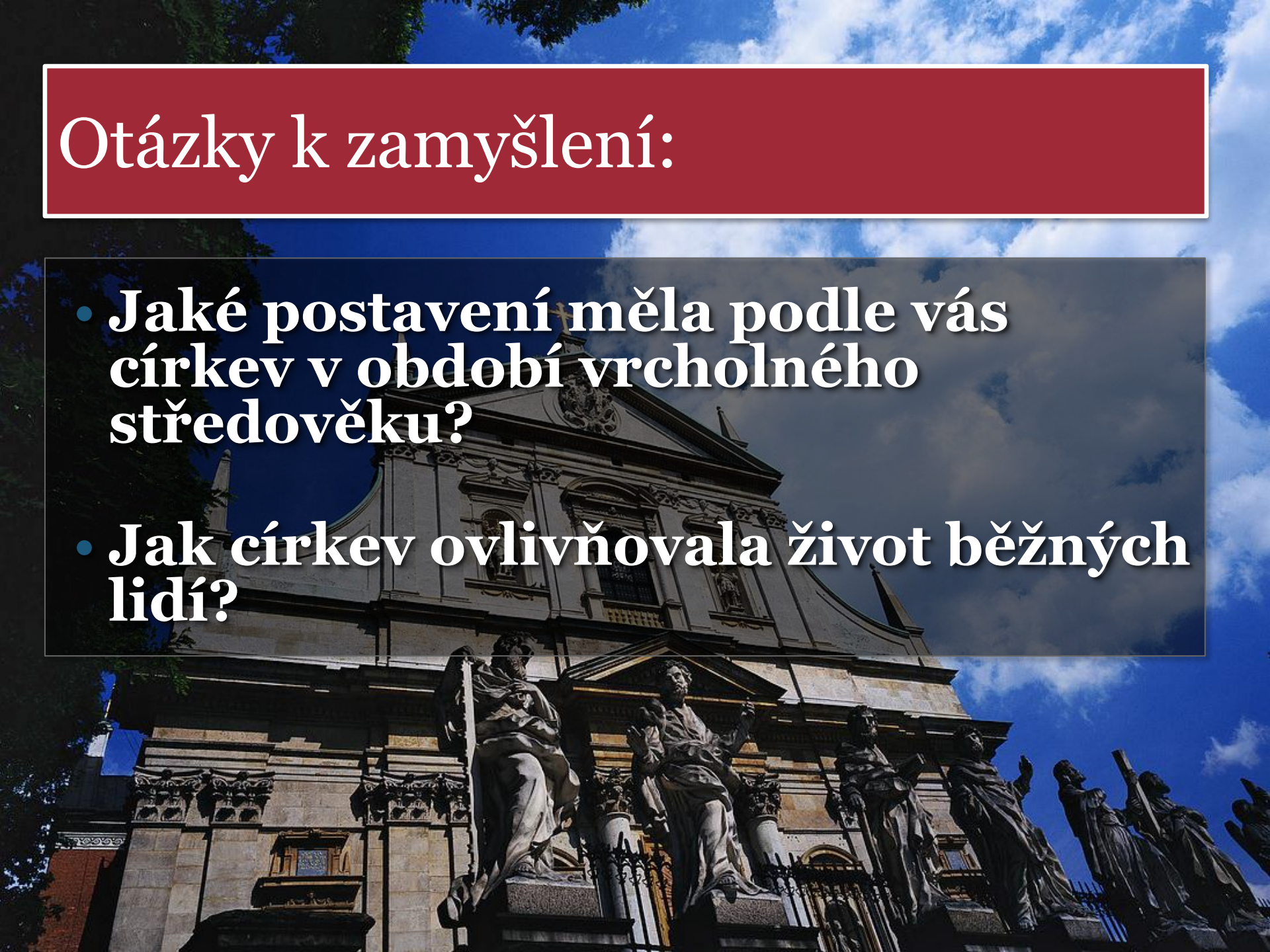
Zpracování tohoto DUM bylo financováno z projektu OPVK, výzva 1.5

Literatura doby husitské

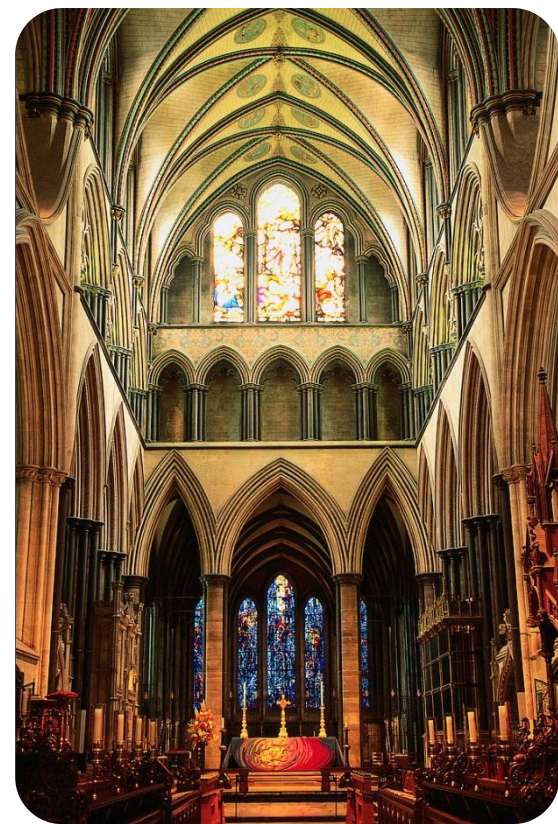
Otázky k zamyšlení:

- Jaké postavení měla podle vás církev v období vrcholného středověku?
- Jak církev ovlivňovala život běžných lidí?

Charakter doby

- **konec 14. století – 15. století**
- Rozpory uvnitř společnosti se prohlubují
- Několik vln hladomoru
- Prolémy začaly už za vlády Karla IV.
- Krize feudalismu
- Církev v morálním a náboženském úpadku
- Lidé si uvědomují obrovskou moc církve, která není v souladu s Biblí
- Boj proti odpustkům
- Církev nežije podle toho, co sama hlásá

Krize církve a společnosti

- Obrodné myšlenky se u nás šířily díky názorům anglického teologa **Johna Wycliffea**
- V církvi boje o majetek a moc -> výsledkem byl i absurdní jev „**schizma**“
 - Víte, co tento termín označuje?

Termín pochází z řečtiny a znamená „rozdělit“. Schizma je jednak štěpení církve na různé větve (východní, západní, protestantská...), a také se jedná o jev, kdy post papeže vykonávají dva, v tomto období dokonce tři papežové najednou -> signalizace velké nejednotnosti církve

- Vznikají novodobé překlady Bible do češtiny

Husitství

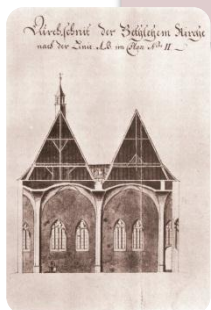
- Česká reforma církve proběhla především díky učení mistra **Jana Husa** a jeho stoupenců – **husitů**
- Sami husité nebyli jednotní (více sekt uvnitř, např. adamité)
- O co jim šlo?
 - Návrat k původním hodnotám a ideálům křesťanství
 - Církev má žít v chudobě bez ovlivňování světské vlády

Nejdůležitější okamžiky husitství

1391

Založení
Betlémské
kaple

1402

Jan Hus
kazatelem v
BK

1409

Vydán
Kutnohorský
dekret

6.7. 1415

Upálení
mistra Jana
Husa

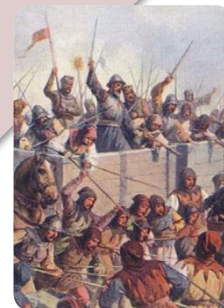
1420

Vydány Čtyři
artikuly
pražské

1434

Bitva u Lipan
(porážka
husitů)

1436

Basilejská
kompaktáta
(dohoda)

Opakování

- Nejdůležitějším textem, o který se opírala snaha změnit společenské uspořádání byla: Bible a zároveň vznikají nové překlady tohoto textu.
- Reformní kazatelé se opírali o učení teologa Johna Wycliffea, který pocházel z Anglie.
- Lidem na církvi vadilo: prodej odpustků, hromadění majetku, atd.
- První velké problémy se začaly projevovat už za vlády Karla IV.
- Dekret kutnohorský změnil rozložení hlasů na Karlově univerzitě, což zapříčinilo odliv zahraničních učenců a jejich vlivu.

Zdroje obrázků

- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Hus_2.jpg
- MS Klipart
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Husit%C3%A9_-_Jensk%C3%BD_kodex.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Dekret_kutnohors_k%C3%BD.jpg
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Betlem1.jpg>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Hus_at_the_Stake.jpg
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CharlesBridgeMalaStranaPragueCzechRepublic.jpg>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Josef_Mathauser_-_Bitva_u_Lipan_roku_1434.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:%C4%8Cesk%C3%A9_poselstvo_v_Basileji.jpg

Zdroje informací

- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Husitstv%C3%AD>